

Strategian toteuttaminen vuosina 2026-2029 (KTS)

Vuosi 2026 on siirtymäkausi uuteen strategiaan ja KTS:ään. Uutta strategiaa ei ole vielä hyväksytty. Tätä KTS:ää ei ole laajasti päivitetty. Lopusta löytyvät talousluvut on päivitetty tämän hetken tietojen pohjalta.

Liikenneturva

Liikenneturvan tehtävänä on liikenneturvallisuuden edistäminen. Vahvistamme turvallista liikennekäyttäytymistä sekä liikenneturvallisuuden arvostusta yhteiskunnassa lisäämällä tietoa liikenneturvallisuudesta ja vaikuttamalla kansalaisten arvoihin, asenteisiin ja liikennekäyttäytymiseen. Liikenneturvasta annetun lain (278/2003) mukaan organisaatiomme tarkoitus on edistää tieliikenteen turvallisuutta liikennekasvatuksen, viestinnän ja omaa toimintaa palvelevan tutkimuksen keinoin. Lisäksi keskusjärjestönä opastamme ja yhteen sovitamme jäsenyhteisöjemme liikenneturvallisuustyötä, teemme aloitteita ja toimimme muutoinkin liikenneturvallisuuden hyväksi.

Toimintaamme ohjaa kansainvälisesti ja kansallisesti hyväksytty liikenteen turvallisuusvisio – nollavisio. Nollavision mukaan liikennejärjestelmä on suunniteltava sellaiseksi, ettei kenenkään tarvitse kuolla eikä loukkaantua vakavasti liikenteessä. Liikennejärjestelmä kattaa niin liikenneympäristön, liikenteen palvelut, ajoneuvot kuin ihmisen toiminnan sekä näitä ohjaavat lait. Nollavisio tähtää jatkuvaan liikenneturvallisuuden parantamiseen. Liikenteessä ennakoiminen sekä riskien tunnistaminen ja hallinta ovat oleellinen osa nollavision mukaista toimintaa.

Liikenneturvassa toimintamme keskiössä on ihminen. Tuemme ihmisten turvallisia valintoja liikenteessä ja lisäämme liikenneturvallisuuden arvostusta yhteiskunnassa.

Liikenneturva on tunnettu ja luotettava asiantuntija ja yhteistyökumppani niin ammattilaisten että tienkäyttäjien keskuudessa. Suunnittelemme ja teemme työtä yhdessä kohderyhmiemme kanssa. Keskitymme eri alojen asiantuntijoiden kouluttamiseen ja tuemme heidän vapaaehtoista liikenneturvallisuustyötään. Työtämme tukee monipuolisen osaamisen omaava kouluttajien verkosto.

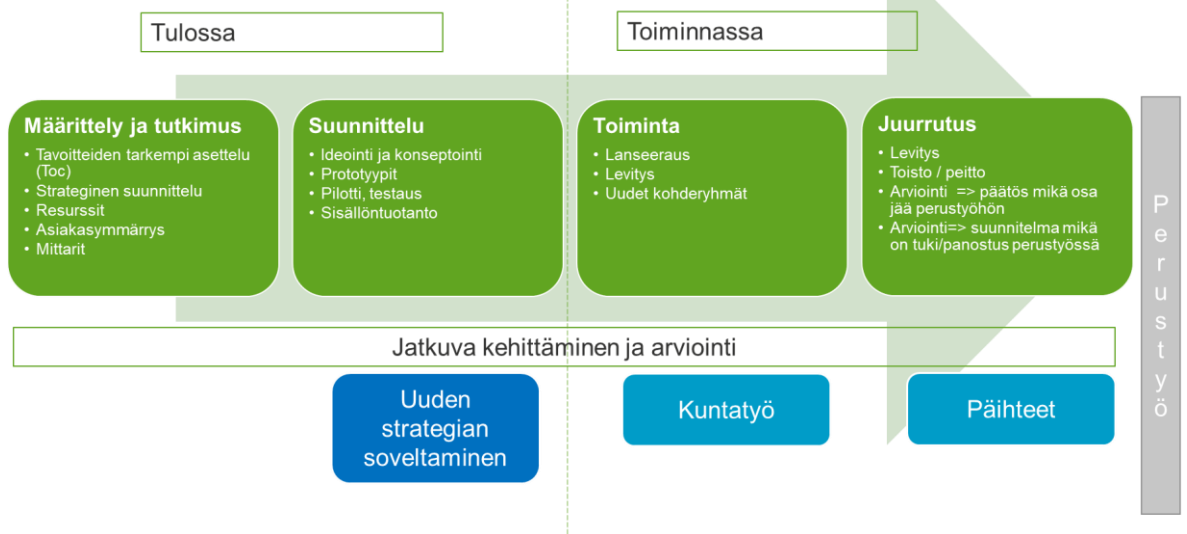
Painopisteet

Vuosina 2026-2029 edistämme tieliikenteen turvallisuutta kansallisten ja EU-tavoitteiden mukaisesti. Osallistumme tiiviisti valtakunnallisen liikenneturvallisuusstrategian toteuttamiseen.

Painotamme lainsäädännön valmistelutyössä ja poliittisissa ratkaisuissa liikenneturvallisuusnäkökohtia. Ihmisille ja ympäristölle syntyvien vaikutusten tulee olla turvallisuutta ja hyvinvointia edistäviä.

Liikenneturvan toiminnan painopisteet ovat työmme kehityskohteita. Ne valitaan useammaksi vuodeksi kerrallaan. Liikenneturvallisuuskehityksen lisäksi yhteiskunnalliset muutokset ja ilmiöt vaikuttavat painopisteiden valintaan.

Painopisteiden vaiheet ja uusi strategia 2026

Painopisteiden ja ikäryhmien visiot ja tavoitteet vuosille 2026–2029

Päihteet liikenteessä

Huumerattijuopumusten ehkäisyyn tarvitaan erilaisia toimia kuin alkoholin kohdalla. Päihdeonnettomuuksien ehkäisyssä tarvitaan laaja-alaisempaa yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Osassa rattijuopumustapauksista on kyse kuljettajan päihderiippuvuudesta/sairaudesta, johon tarvitaan omat keinonsa, koska riippuvuus on sairaus eikä se ole asenteista kiinni. Päihteiden käytön vähentämiseksi tehtävä työ yhteiskunnassa on tärkeää ja edistää liikenneturvallisuuksiakin. Muiden toimijoiden tukeminen on ensiarvoisen tarpeellista.

Onnettomuustietoinstituutin Päihderaportin 2023 mukaan kaikista vuosina 2017–2021 tapahtuneista 758:sta kuolemaan johtaneesta moottoriajoneuvo-onnettomuudesta päihdyneet kuljettajat aiheuttivat 275 eli noin kolmanneksen.

Kuolemaan johtaneiden moottoriajoneuvo-onnettomuuksien 275 päihdyneestä pääaiheuttajasta 31 % oli useamman kuin yhden päihteen samanaikaisen vaikutuksen alaisia. Pääaiheuttajista 5 % ajoi alkoholin, huumausaineen ja ajokykyyn mahdollisesti vaikuttaneen lääkeaineen samanaikaisen vaikutuksen alaisena. Yksittäisistä päihdetyypeistä eniten esiintyi alkoholia: päihdyneistä pääaiheuttajista 71 % ajoi vähintään alkoholin vaikutuksen alaisena, 31 % ajoi vähintään huumausaineen vaikutuksen alaisena ja 34 % vähintään ajokykyyn mahdollisesti vaikuttaneen lääkeaineen vaikutuksen alaisena.

Vuosina 2017–2021 tapahtuneiden päihdeonnettomuuksien pääaiheuttajista 89 % oli miehiä ja 11 % naisia. Pääaiheuttajista 27 % oli alle 25-vuotiaita, 59 % oli 25–54-vuotiaita ja 15 % yli 54-vuotiaita.

Visio

Päihdeonnettomuudet liikenteessä vähenevät.

Tavoitteet

1. Tunnumme ja teemme näkyväksi huumeiden ja alkoholin käytön vaikutuksia liikenneturvallisuuteen.
2. Laajennamme ja aktivoimme verkostoja ja yhteistyötä päihdeonnettomuuksien ennaltaehkäisyssä
3. Huumausaineiden liikenteessä aiheuttamien riskien vähentämiseen on käytössä toimintamalleja ja työkaluja.

Kuntatyö

Jokapäiväiset turvallisen liikkumisen ratkaisut tehdään pitkälti kunnissa ja hyvinvointialueilla, niin ympäristön kuin liikennekäyttäjymisen osalta. Liikenneturvan aktiivinen tuki ja monipuolinen yhteistyö auttavat kuntia rakentamaan liikenneturvallisuutta ihmisten arjessa.

Liikenneturvallisuus on osa kunnan tuottamia palveluja kuntalaisille. Siksi on tärkeää, että kuntapäätäjät ja -toimijat ymmärtävät roolinsa liikenneturvallisuuden edistäjinä.

Kuntien työn muuttuessa on tärkeää varmistaa liikenneturvallisuustyön kattavuus paikallisesti.

Visio

Liikenneturvallisuus paranee Suomen kunnissa.

Kaikissa Suomen kunnissa ja hyvinvointialueilla tehdään suunnitelmallista ja pitkäjänteistä liikenneturvallisuustyötä.

Kuntalaiset ja kunnan henkilöstö kokevat liikenneturvallisuuden tärkeäksi asiaksi kunnassaan.

Tavoitteet

1. Liikenneturvan kuntatyö on kattavaa, suunnitelmallista, paikallista ja yhteistyötä rakentavaa.
2. Paikallisen liikenneturvallisuustyön tuloksia parantavan Liikenneturvallinen kunta -mallin käyttö laajenee vuosittain.

Alle kouluikäiset lapset (alle 7-vuotiaat)

Varhaislapsuuteen suunnatulla ennaltaehkäisevällä työllä eli millaiset asenteet ja toimintamallit onnistumme rakentamaan lapsille pienestä pitäen, on todennäköisesti suuri liikenneturvallisuusvaikutus myöhemmin.

Aikuisten tehtävänä on tukea lasten kasvua turvallisesti tienkäyttäjäksi.

Lasten ja perheiden kanssa työskentelevillä ammattilaisilla on tärkeä rooli liikennekasvatuksessa ja he tukevat perheitä liikennekasvatustyössä. Lasten turvalliset

asenteet syntyvät, kun huoltajat ja ammattilaiset näyttävät hyvää esimerkkiä niin liikennekäyttäytymisessä kuin turvalaitteiden käytössä.

Viimeisen kolmen vuoden aikana tieliikenteessä on kuollut vuosittain keskimäärin yksi ja loukkaantunut 35 alle kouluikäistä lasta. Vuoden 2022 tietojen mukaan neljä alle kouluikäistä loukkaantui vakavasti. Henkilövahingoista kolme neljästä tapahtui auton kyydissä matkustaessa.

Visio

Yksikään alle kouluikäinen lapsi ei kuole tai loukkaannu vakavasti liikenteessä.

Lapsille muodostuu turvallisuusmyönteiset asenteet, jotka kantavat myös tulevaisuuteen.

Koulunsa aloittavilla lapsilla on riittävät valmiudet toimia turvallisesti liikenteessä myös itsenäisesti.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstö tekee suunnitelmallista ja laadukasta liikenneturvallisuustyötä.

Tavoitteet

1. Lasten ja perheiden kanssa työskentelevillä ammattilaisilla on riittävät tiedot, taidot, motivaatio sekä materiaalit tukea perheitä liikennekasvatuksessa ja tarjota laadukasta ja säännöllistä liikenneturvallisuuskasvatusta.
2. Huoltajilla on tietoa ja motivaatiota liikkua lapsen kanssa turvallisesti eri kulkumuodoin ja toimia hyvinä roolimalleina lapsilleen. Huoltajat tukevat lapsen turvallisen liikennekäyttäytymisen kehittymistä ja osaavat arvioida lapsen itsenäisen liikkumisen kykyä suhteessa ympäristön vaatimuksiin.
3. Lasten ja perheiden kanssa työskentelevät toimijat ovat motivoituneita tukemaan perheitä turvallisessa liikkumisessa. Yhä useampi toimija on sitoutunut liikenneturvallisuustyön edistämiseen.

Lapset (7–14-vuotiaat)

Koulutielle suunnatessa lasten elämässä alkaa kausi, jolloin liikenteessä liikutaan itsenäisesti. Lapsen elämässä liikkuminen monipuolistuu, kun itsenäisen kävelyn rinnalle tulevat pyöräily ja julkiset kulkuvälineet. Vanhempien myönteinen esimerkki ja tuki on erittäin tärkeää. Turvallisuutta lisäävän liikennekasvatuksen mahdollisuudet ovat ikä kautena suuret ja kantavat pitkälle tulevaisuuteen.

Kouluyhteisön rooli on korostunut, jotta suunnitelmallinen liikennekasvatus toteutuu kaikille. Opettajien liikennekasvatusosaamisen lisääminen tukee vaikuttavaa liikennekasvatusta. Oppilaiden osallisuus ja toimijuuden vahvistaminen ovat mahdollisuus liikennekasvatukselle.

Omatoimisen liikkumisen myötä onnettomuusriskit lisääntyvät. Pyöräilyonnettomuuksia tapahtuu enemmän. Viimeisen kolmen vuoden aikana kuoli keskimäärin kolme ikäryhmään kuuluvaa vuosittain. Loukkaantuneita on yli 200 vuosittain. Vuoden 2022 tietojen mukaan 52 ikäryhmään kuuluvaa loukkaantui vakavasti. Henkilövahingoista lähes neljä kymmenestä tapahtui pyöräilijöille ja yli neljännes auton matkustajille.

Visio

Yksikään 7–14-vuotias lapsi ei kuole tai loukkaannu vakavasti liikenteessä.

Lapsilla on turvallisuusmyönteiset asenteet, valmiudet ja turvallisuuden tunne itsenäiseen liikkumiseen. Ympäristö, muut tiellä liikkujat sekä kokemus omista tiedoista ja taidoista tukevat itsenäistä liikkumista myös myöhemmissä elämänvaiheissa sekä mahdollisissa muutoksissa.

Koulut tekevät suunnitelmallista ja laadukasta liikenneturvallisuustyötä

Tavoitteet

1. Liikennekasvatus on selkeä osa perusopetusta ja sitä toteutetaan monipuolisin oppilaiden osallisuutta tukevin menetelmin.
2. Liikenneturvallinen koulu -itsearviointiaineisto tukee kouluja kehittämään liikenneturvallisuustyötä.
3. Huoltajat osaavat toimia ja toimivat liikennekasvattajina sekä turvallisina roolimalleina
4. Lapset osaavat liikkua ja liikkuvat turvallisesti eri kulkumuodoin.

Nuoret (15–24-vuotiaat)

Nuoren elämässä liikkumistavat muuttuvat entistä itsenäisemmiksi. Kävelyn ja pyöräilyn lisäksi mukaan tulevat erilaiset moottoriajoneuvot, kuten mopot, kevytmoottoripyörät ja autot sekä sähköpotkulaudat. Nuoruuteen liittyy voimakasta kehitystä niin fyysisen, psyykkisen kuin sosiaalisen kasvun alueilla. Nuoren riskiä liikenteessä lisäävät sekä kokemattomuus kuljettajana että kehittymättömyys. Kehittyvät aivot tuovat nuorelle haasteita sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja arviointikykyyn. Nuori voi pitää turvallisuutta tärkeänä, mutta saattaa silti ryhmässä toimia vastoin omia periaatteitaan. Ryhmän ulkopuolelle jäämisen pelko voi olla voimakasta ja vaikuttaa omaan toimintaan.

Nuorten omien oivallusten ja kokemusten kuuleminen on tärkeää nuorten liikenneturvallisuustyössä ja sitä tukevien menetelmien kehittämisessä. Nuorille tulee tarjota aktiivisesti mahdollisuuksia vahvistaa turvallisuutta edistäviä sosiaalisia normeja vertaisryhmässä sekä tuoda omaa ääntään esiin heidän liikenneturvallisuuttaan koskevassa keskustelussa. Koulut ja oppilaitokset sekä nuorten vanhemmat ovat keskeisessä roolissa liikennekasvatuksen toteutumisessa. Lisäksi nuorten liikenneturvallisuustyön edistämiseksi tarvitaan aktiivista yhteistyötä nuorisolan toimijoiden kanssa.

Valtaosa nuorista toimii liikenteessä turvallisesti ja arvostaa turvallisuutta. Nuorten liikenneturvallisuustilanne on Suomessa kehittynyt myönteiseen suuntaan, mutta nuoret ovat edelleen yliedustettuina liikenneonnettomuuksissa. Suomessa 15–24-vuotiaiden liikenneturvallisuus on alle EU:n keskitason. Vuosina 2021–2023 kuoli keskimäärin 38 ja loukkaantui yli 1 100 nuorta vuosittain. Vuoden 2022 tietojen mukaan 160 nuorta loukkaantui vakavasti. Henkilöautossa menehtyi 70 % ja loukkaantui lähes puolet uhreista. Rattijuopumustapauksissa kuolee ja loukkaantuu paljon 15–24-vuotiaita. Onnettomuuksissa menehtyneistä neljä viidestä oli miehiä.

Visio

Nuorten liikennekuolemat ja onnettomuudet vähenevät.

Nuorten liikennekäyttäytyminen kehittyy aikaisempaa turvallisemmaksi.

Liikennekasvatusta toteutetaan suunnitelmallisesti ja laadukkaasti yläkouluissa ja toisella asteella.

Nuoret edistävät aktiivisesti liikenneturvallisuutta ja tukevat turvallisuutta vahvistavaa sosiaalista normia vertaistensa keskuudessa.

Tavoitteet

1. Liikennekasvatus on osa koulujen ja oppilaitosten toimintakulttuuria.
2. Liikennekasvatuksen rooli kasvaa nuorten hyvinvointityössä kuten nuorisotyössä, vapaa-ajan toiminnassa ja harrastustoiminnassa.
3. Huoltajat ymmärtävät roolinsa liikennekasvattajina ja tukevat nuoria liikenneturvallisuusasioissa.
4. Nuoret tekevät turvallisia valintoja, tunnistavat riskejä ja ymmärtävät ryhmän toiminnan sekä oman käyttäytymisen ja valintojen vaikutuksen omaan ja muiden turvallisuuteen liikenteessä sekä kuljettajana että matkustajana.
5. Nuorilla on motivaatiota, valmiudet ja kanavia edistää turvallista liikkumista omassa vertaisryhmässään ja lähiympäristössään.

Aikuiset (25–64-vuotiaat)

Ikäryhmänä 25–64-vuotiaat muodostavat liikenteemme laajimman ryhmän, joka liikkuu paljon etenkin kodin ja työpaikan välillä. Heillä on vastuullinen asema, sillä he vastaavat omilla päätöksillään myös monien muiden liikkujien ja erityisesti lasten turvallisuudesta. Aikuiset toimivat myös roolimalleina.

Suomessa kilometriä kohden ylivoimaisesti yleisin kulkumuoto on henkilöauto. Henkilöauton kuljettajilla on suuri vastuu omasta ja muiden liikenneturvallisuudesta.

Vuosina 2021–2023 aikuisia kuoli keskimäärin 95 ja loukkaantui 1800 vuosittain. Vuoden 2022 tietojen mukaan 365 ikäryhmään kuuluvaa loukkaantui vakavasti.

Tieliikenteessä menehtyneistä ja loukkaantuneista lähes puolet oli työikäisiä. Valtaosa onnettomuuksista tapahtuu autolla liikkuville. Ikäryhmän liikennekuolemat ovat vähentyneet kolmanneksella viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Moottoripyöräonnettomuuksissa kuolleiden määrä ei ole vähentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana. Yli puolet onnettomuuksissa kuolleista oli yli 35-vuotiaita.

Visio

Yhteiskunnassa tunnistetaan liikenneturvallisuuden merkitys.

Ikäryhmän liikenneturvallisuus paranee.

Aikuiset toimivat roolimallina liikenteessä ja noudattavat liikennesääntöjä.

Raskaan liikenteen kuljettajien väsymysonnettomuudet vähenevät.

Raskaan liikenteen ammattilaiset ajavat virkeinä ja ajokuntoisina.

Tavoitteet

1. Liikenneturvallisuuustyö on osa yritysten työsuojelu- ja työhyvinvointitoimintaa. Työntekijöiden kyky tunnistaa oman liikkumisensa riskejä ja halu toimia turvallisesti liikenteessä lisääntyy.
2. Liikenneturvan kouluttamat ennakoivan ajon kouluttajat toimivat ammattimaisesti ja ovat motivoituneita lisäämään liikenteen turvallisuuskulttuuria
3. Autoilijoiden sosiaalinen normi ajaa rajoitusten mukaan ja ennakoiden vahvistuu.
4. Arvostus turvallisuushakuista liikkumista ja toisia liikkujia kohtaan paranee. Turvalaitteiden merkitys tunnistetaan ja niitä käytetään.
5. Työnantajat ja tilaajat tunnistavat ajokuntotekijät osaksi turvallisuusjohtamista ja tukevat kuljettajia ajokunnon ylläpidossa.
6. Ammattikuljettajat pitävät parempaa huolta itsestään ja ovat paremmassa ajokunnossa.

Ikääntyneet (yli 64-vuotiaat)

Väestö ikääntyy, joka tarkoittaa myös aiempaa enemmän liikenteessä liikkuvia ikääntyneitä tulevaisuudessa. Ikäryhmän liikenteessä liikkumiseen vaikuttavien toimenpiteiden tulee edistää heidän turvallista, aktiivista ja itsenäistä pärjäämistä liikenteessä. Parempi toimintakyky vähentää yhteiskunnallisen tuen tarvetta ja luo edellytyksiä osallistua itselle merkityksellisiin toimintoihin.

län vaikutukset kehoon, kuten sen haurastuminen, lisäävät alttiutta vakaville henkilövahingoille. Turvallinen omin voimin liikkuminen ylläpitää toimintakykyä ja siten ennaltaehkäisee vahinkoja. Turvallista liikkumista jalan ja pyörällä, turvavarusteiden ja auton turvatekniikan käyttöä sekä ikäystävällistä liikenneympäristöä on edistettävä.

Ajoterveyden merkitys korostuu ikääntyessä, vaikkakin yksilölliset erot ovat suuria. Ajokykyyn vaikuttavat myös ikääntyminen ja hetkellinen ajokunto (esim. väsymys). Ajamista haittaavia ikääntymisen muutoksia kompensoidaan usein hyvin, ei välttämättä kuitenkaan tietoisesti. Läheiset ja ammattilaiset ovat keskeisessä roolissa ajokyvyn muutosten huomaamisessa, puheeksi ottamisessa sekä viime kädessä ajamiseen puuttumisessa. Vastuu ajoterveyden arvioimisesta on lääkärillä.

Turvallista ja itsenäistä liikkumista on tuettava myös ajamisen lopettamisen jälkeen.

Vuosina 2021–2023 kuoli vuosittain keskimäärin 64 ja loukkaantui lähes 600 yli 64-vuotiaasta tienkäyttäjää. Vuoden 2022 tietojen mukaan 254 ikäryhmään kuuluvaa loukkaantui vakavasti.

Liikennekuolemista puolet ja loukkaantumisista lähes kaksi kolmesta tapahtui auton kyydissä matkustettaessa. Henkilövahingoista joka kuudes tapahtui pyöräillessä ja joka seitsemäs jalankulkijoille. Ikääntyneet ovat yliedustettuina kuolemaan johtaneissa jalankulku- ja pyöräilyonnettomuuksissa. Yli 64-vuotiaiden kuolemien määrä on lähes kymmenen vuoden takaisella tasollaan.

Visio

Vaikka ikääntyneiden osuus liikenteessä lisääntyy, turvallisuustilanne paranee.

Vain ajokuntoiset ajavat liikenteessä.

Ikääntyneillä on mahdollisuus turvalliseen, aktiiviseen ja itsenäiseen liikkumiseen.

Tavoitteet

1. Kunnissa ja hyvinvointialueilla panostetaan ikääntyneiden turvalliseen ja aktiiviseen liikenteessä liikkumiseen.
2. Ammattilaiset osaavat tukea ikäryhmän turvallista liikkumista ja ottaa puheeksi ajokyvyn puutteet.
3. Ikääntyneet valitsevat turvallisen kulkutavan kulkemistarpeensa, toimintakykynsä ja ajokuntonsa mukaan. Ikääntyneet ja heidän läheisensä pystyvät tunnistamaan puutteet ajokyvyssä ja toimivat sen mukaisesti.
4. Ikääntyneillä on halua ja osaamista liikkua turvallisesti kävellen ja pyöräillen. Ikääntyneet ja muut tielläliikkuajat tunnistavat toimintakykyyn liittyvät riskit ja ottavat ne huomioon.
5. Yhä useammalla ikääntyneellä on valmiudet käsitellä turvallista liikenteessä liikkumista vertaistensa kanssa – tukea sitä ja vaikuttaa asenteisiin.

Talous ja henkilöstö

LIIKENNETURVA KTS 2025-2029

TALOUS JA HENKILÖSTÖ

TUOTOT JA KULUT		TA 2025	2026	2027	2028	2029
(1.000 euroa)						
VARSINAINEN TOIMINTA						
TUOTOT	Varsinaisen toiminnan tuotot	70	70	70	70	70
KULUT	Palkat ja palkkiot	-3 170	-3 201	-3 256	-3 323	-3 391
	Henkilösivukulut	-803	-820	-840	-860	-880
	Henkilöstökulut yhteensä	-3 973	-4 021	-4 096	-4 183	-4 271
	Muut kulut	-3 384	-3 594	-3 665	-3 738	-3 812
	Kulut yhteensä	-7 357	-7 615	-7 761	-7 921	-8 083
VARSINAISEN TOIMINNAN KATE		-7 287	-7 545	-7 691	-7 851	-8 013
VARAINHANKINTA (Jäsenmaksut)		6	6	6	6	6
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		60	0	0	0	0
VALTIONAVUSTUS		7 135	7 539	7 685	7 845	8 007
SIIRTO ED. VUODELTA		86				
SIIRTO SEUR. VUODELLE						
TULOS		0	0	0	0	0
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ		45	45	45	45	45